

Komunikat

o stanie niektórych rzek woj. podlaskiego

data: 15.VII.2009 r.

Na początku lipca Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku otrzymał szereg zgłoszeń o złym stanie wód rzek. Dotyczyły one w szczególności Bugu i Nurca, gdzie zaobserwowano masowe śnięcia ryb. Przeprowadzone wizje terenowe i badania wód na miejscu, wykazały niską zawartość tlenu (0.13 - 2 mg/l) przy wysokiej temperaturze (ok. 24 -25 st. C) i bardzo intensywnej brunatnej barwie wody.

W trakcie przeprowadzonych wizji terenowych, zaobserwowano spływ porwanych przez wodę pokosów traw, torfu, ziemi i innych zanieczyszczeń z pól, łąk, zastoisk wodnych i bagiennych. Nie zaobserwowano śladów substancji oleistych, chemicznych i innych widocznych zanieczyszczeń wody, które mogłyby powstać wskutek awarii czy zamierzonej działalności; nie stwierdzono również zakłóceń w pracy w okolicznych gminnych oczyszczalniach ścieków, które mogłyby być źródłem zanieczyszczenia. W rejonie m. Boćki wystąpiły rozległe podtopienia łąk.

Zaobserwowano także „dziobkujące” przy powierzchni ryby (typowe zachowanie przy deficycie tlenowym).

Wyniki wizji terenowych i wykonanych badań wykazują, że przyczyną śnięcia ryb jest spływ zanieczyszczeń z powierzchni terenu do koryt rzek Bugu i Nurca na skutek intensywnych opadów. Spływająca z powierzchni terenu woda, zawiera małą ilość tlenu i duży ładunek materii organicznej, której rozkład powoduje dalsze odtlenienie wody i jest bezpośrednią przyczyną śnięcia. Spływ wód powierzchniowych spowodował również znaczące, niekorzystne podniesienie temperatury wód w rzekach.

Na niektórych odcinkach, również innych rzek województwa, wyniki pomiarów terenowych przeprowadzonych w rejonie wystąpienia intensywnych opadów, wykazały niską zawartości tlenu. Dotyczy to w szczególności: rz. Supraśla (powyżej Supraśla), Sokołdy (w m. Sokołda), Narewki (powyżej Białowieży) i Narwi (w m. Suraż). Przyczyną złego natlenienia, w tych przypadkach, jest również spływ wód opadowych do koryt rzek, o dużym ładunku zanieczyszczeń organicznych po

zaistniałych opadach atmosferycznych. Sytuację pogarsza wysoka temperatura wód (ok. 24-25 st. C). Inspektorat nie otrzymał dotychczas sygnałów o śnięciach ryb na tych ciekach.

Najgorsza sytuacja występuje nadal na Bugu, gdzie natlenienie wód wpływających na teren województwa podlaskiego (w m. Niemirów) jest niedostateczne (1,84 mg/l; wynik z 14.07.2009 r), mimo znaczącego wzrostu zawartości tlenu rozpuszczonego (0.13 mg/l; wynik z 10.07.2009 r).

Zaistniała sytuacja sugeruje, że spadki zawartości tlenu w wodzie (skutkujące śnięciem ryb) mogą, przy zaistnieniu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych (intensywne opady, wysoka temperatura powietrza) występować w innych rzekach na terenie całego województwa. Zagrożone są w szczególności rzeki o małym przepływie i rozległych zlewniach bagienno-torfowych.

Wyniki badań przeprowadzonych na zawartość tlenu rozpuszczonego, w poszczególnych rzekach województwa, zestawiono w tabelach poniżej.

Pomiary zawartości tlenu rozpuszczonego w rzece Bug

Punkt pomiarowy	Zawartość tlenu (mg/l)			
	04.07.2009	10.07.2009	13.07.2009	14.07.2009
przy granicy w m. Niemirów	2,1	0,14	1,8	1,84
plaża w m. Mielnik	2,0	0,13	-	-
m. Turna Mała	-	1,02	-	-
m. Drohiczyn	-	0,48	-	-
m. Nur (poniżej ujścia do rz. Nurzec)	-	0,14	-	-

Pomiary zawartości tlenu rozpuszczonego w rzece Nurzec

Punkt pomiarowy	Zawartość tlenu (mg/l)				
	06.07.2009	08.07.2009	09.07.2009	10.07.2009	14.07.2009
przed stawem w m. Brańsk	1,5	-	-	-	-
m. Brańsk	-	-	-	0,14	-
za oczyszczalnią w m. Brańsk	1,4	-	-	-	-
most w m. Boćki	1,2	-	-	-	5,9
m. Nurzec	-	2,8	-	-	-
m. Jakubowskie poniżej Bociek	-	1,7	-	-	-
m. Ciechanowiec	-	-	1,2	0,14	-
Kostrzy	3,9	-	1,2	-	-

Pomiary zawartości tlenu rozpuszczonego w zlewni rzeki **Narew**

Punkt pomiarowy	Zawartość tlenu (mg/l)			
	06.07.2009	10.07.2009	13.07.2009	15.07.2009
m. Bondary	4,6	-	6,1	-
m. Ploski	0,9	-	-	-
rz. Orlanka m. Chrańboły	2,4	-	-	-
rz. Strabelka ujście do Narwi	6,8	-	-	-
m. Suraż	2,5	2,0	-	-
rz. Awissa m. Płonka Kościelna	2,6	-	-	-
rz. Horodnianka niżej m. Choroszcz	5,8	-	-	-
w m. Strękowa Góra	-	-	-	8,8
w m. Piątница	-	-	-	8,5
m. Nowogród	-	4,9	-	8,2

Pomiary zawartości tlenu rozpuszczonego w rzece **Sokołda**

Punkt pomiarowy	Zawartość tlenu (mg/l)	
	07.07.2009	10.07.2009
wyżej m. Sokółka	3,3	-
niżej m. Sokółka	1,9	-
m. Straż	2,7	-
m. Sokołda	3,2	1,3
m. Surążkowo	4,3	-

Pomiary zawartości tlenu rozpuszczonego w rzece **Supraśl**

Punkt pomiarowy	Zawartość tlenu (mg/l)		
	06.07.2009	09.07.2009	10.07.2009
powyżej ujścia Sokołdy m. Surążkowo	-	7,7	-
m. Nowosiółki	-	7,5	-
wyżej m. Supraśl	5,7	-	2,6
m. Dzikie	-	-	6,2

Pomiary zawartości tlenu rozpuszczonego w rzece **Biebrza**

Punkt pomiarowy	Zawartość tlenu (mg/l)
	09.07.2009
w m. Ostrowo	3,2
w m. Sztabin	4,5
w m. Dolistowo	4,9
Burzyn	4,9
Oswiec	4,1

Pomiary zawartości tlenu rozpuszczonego w rzece **Narewka**

Punkt pomiarowy	Zawartość tlenu (mg/l)	
	03.07.2009	15.07.2009
wyżej m. Białowieża	1,1	4,0
poniżej m. Białowieża	-	3,2

Opracowanie:
Wydział Monitoringu Środowiska,
Środowiska
Białystok 15.07.2009

Akceptował:
Wojewódzki Inspektor Ochrony
Grażyna Żyła - Pietkiewicz